

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В 1900 – 1914-х роках (частина 2)

"Громадська думка"

- перша щоденна україномовна газета в Московській імперії
- вихід друком газети в Києві
- видання газети за фінансової підтримки меценатів Чикаленка, Симиренка
- Чикаленко – представник УНВ, публіцист, меценат, один з ініціаторів створення ТУП і УЦР, член УПСФ

Українська парламентська громада в Державній думі

- парламентське об'єднання українських депутатів в Державній думі Московії
- Шраг – лідер Української парламентської (думської) громади
- Грушевський – неформальний лідер Української парламентської громади

Столипінська аграрна реформа

- земельна реформа селянського землеволодіння в Московській імперії, проведена міністром Столипіним
- погіршення соціально-економічних умов життя селянства – причина століпінської аграрної реформи
- зростання соціальної напруги на селі – причина століпінської аграрної реформи
- низька продуктивність сільського господарства – причина століпінської аграрної реформи
- вирішення питання аграрного перенаселення (малоземелля та безземелля) – мета століпінської аграрної реформи
- утвердження особистого приватного земельного володіння на селі – мета століпінської аграрної реформи
- підвищення продуктивності селянського господарства – мета століпінської аграрної реформи
- зняття соціальної напруги та відвернення загрози революційного руху на селі – мета століпінської аграрної реформи
- зміцнення соціальної опори самодержавства на селі – мета століпінської аграрної реформи
- вихід селян із сільської общини (найбільша частка з Правобережної України) – наслідок століпінської аграрної реформи
- поява відрубного (земельний наділ, виділений селянину в особисту приватну власність із селянської общини в період аграрної реформи Столипіна) та хутірського (приватне землеволодіння, виділене селянину в особисту приватну власність із селянської общини в період аграрної реформи Столипіна) господарств на селі – наслідок століпінської аграрної реформи
- руйнування общинного землеволодіння та сільської общини – наслідок століпінської аграрної реформи
- зростання майнового розшарування на селі – наслідок століпінської аграрної реформи
- створення нових можливостей для капіталізації сільського господарства –

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В 1900 – 1914-х роках (частина 2)

наслідок столипінської аграрної реформи

- *перетворення українських земель на одного з основних експортерів хліба – наслідок столипінської аграрної реформи*
- *прискорення процесу переходу села на індустріальну основу – наслідок столипінської аграрної реформи*
- *початок переселенського руху (процес добровільного переселення людей з одного регіону до іншого в межах однієї держави) та освоєння територій*

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В 1900 – 1914-х роках (частина 2)

малозаселених районів Далекого Сходу, Середньої Азії та Північного Кавказу – наслідок столипінської аграрної реформи

- НЕ було: звільнення селян з кріпацтва, ліквідації стану "тимчасовозобов'язаних", ліквідації поміщицького та церковного землеволодіння, зміцнення традиційної сільської общини, остаточної ліквідації сільської общини, розв'язання проблеми аграрного перенаселення та малоземелля/безземелля, зняття соціальної напруги на селі, зрівняння селян в правах з іншими станами суспільства, звільнення селян від сплати податків на користь держави, пришвидшеного збору із селян викупних платежів, прикріплення селян до військових поселень, розширення ринків збуту сільськогосподарської продукції, дефіциту вільнонайманої робочої сили в сільському господарстві, зрівняльного землекористування за трудовими нормами

Столипінська реакція (1907)

- політичний опір московського самодержавства досягненням Першої російської революції
- Третьочервневий переворот – початок столипінської реакції
- переформатування Державної думи під чорносотенців (представники суспільно-політичної течії, що відстоювали самодержавство та були антисемітами (вороже, презирливе та дискримінаційне ставлення до євреїв) у Московії) – наслідок столипінської реакції
- обмеження більшості політичних прав і свобод – наслідок столипінської реакції
- припинення існування українських парламентських громад – наслідок столипінської реакції
- заборона українських організацій і політичних партій – наслідок столипінської реакції
- заборона україномовної преси – наслідок столипінської реакції
- різке звуження вживання української мови – наслідок столипінської реакції
- повернення до політики національного гноблення – наслідок столипінської реакції
- погроми чорносотенцями єврейських організацій – наслідок столипінської реакції
- видання Столипінського циркуляру про іногородців – наслідок столипінської реакції
- справа Бейліса – наслідок столипінської реакції

1908 СТВОРЕННЯ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ПОСТУПОВЦІВ (ТУП)

- ТУП – українська нелегальна громадсько-політична організація в Московській імперії в часи столипінської реакції
- організація створена у Києві
- Чикаленко, Грушевський, Шраг – члени ТУП
- культурно-політична автономія України у складі демократичної Московії – мета

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В 1900 – 1914-х роках (частина 2)

ТУП

- побудова Московії на засадах федералізму та парламентаризму – мета ТУП
- координація УНВ в часи столипінської реакції – мета ТУП
- оборона УНВ від наступу московського шовінізму (пропагування переваги одного народу над іншим) в часи столипінської реакції – мета ТУП

Столипінський циркуляр про іногородців

- розпорядження міністра Московської імперії Столипіна
- проголошення українців та інших народів чужинцями у Московії
- заборона українцям та іншим народам реєструвати будь-які товариства та видавати пресу рідною мовою
- прояв шовіністичної політики московського самодержавства

Справа Бейліса

- судовий процес проти єврея Бейліса, якого звинувачували у вбивстві Ющинського
- судовий процес відбувався в Києві
- прояв шовіністичної політики московського самодержавства
- судовий процес завершився виправдальним вироком для Бейліса